

Pieksämäen Seutuopisto

TOIMINTAKERTOMUS

2014

TOIMINTASUUNNITELMA

2015

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTOSTA ILOA ELOON JA OLOON

Rehtori Päivi Majoinen

Seutuopisto on vahva verkottuja ja toimija seutukunnallamme. Iloksemme olemme huomanneet, että meidät pyydetään useaan luento- ja tapahtumaan mukaan yhteistyökumppaniksi.

Yhteistyö Poleenin eri toimijoiden kanssa on lisääntynyt ja syventynyt.

Olemme yhdessä luoneet toimivia käytänteitä, innovaatioita ja ennen kaikkea uudenlaista tarjontaa kuntalaisillemme.

Olemme kaataneet rohkeasti hallinnonrajoja ja turvanneet siten laadukkaita palveluja kuntalaisillemme. Tämä yhteistyömme on herättänyt ihastusta myös valtakunnallisesti.

Mennyt vuosi oli hallinnollisesti mielenkiintoinen, sillä opetus- ja kulttuuriministeriön perustama vapaan sivistystyön rakenne- ja rahoitustyöryhmä jätti selvityksensä marraskuussa 2014. Kukin vapaan sivistystyön järjestö sai edustajansa työryhmään ja esitystä valmisteltiin keskustelu- ja kuulemistilaisuuksien avulla vuoden aikana.

Muutokset astuvat voimaan 1.1.2016 ja suurin muutos tulee olemaan kansalaisopistojen osalta valtionosuudessa yhteen yksikköhintaan siirtyminen.

Valtionapujen osuus odotetusti vähenee vielä muutamia prosentteja seuraavien parin vuoden aikana. Rakenneuudistusten aikana on sitäkin tärkeämpää rakentaa vahvoja kumppanuuksia ja verkostoja.

Luoda yhdessä hyvää tarjontaa ja osallisuutta paikkakunnallamme. Tätähän me opistossa teemme ja vielä tosi mielellämme!

Lämmin kiitos opiston koko henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille onnistuneesta vuodesta.

Tapaamisiin opiston tapahtumissa, kursseilla ja luennoilla!

Päivi Majoinen
rehtori

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTO PÄHKINÄNKUORESSA V. 2014

HENKILÖSTÖÄ

josta

- rehtori 1 hlö
- toimistosihhteereitä 2,5 hlöä
- päätoimisia opettajia 3,5 hlöä
- suunnittelevia tuntiopettajia 4 hlöä
- tuntiopettajia 144 hlöä
- luennoitsijoita 14 hlöä

OPETUSTUNTEJA 18 385

KURSSEJA 830 kpl

TOIMITILOJA 123

OPISKELIJOITA 5 129

- josta miehiä 1 413 ja naisia 3 716
- joka on n. 27 % Pieksämäen väkiluvusta.

KURSSILAISIA 12 070

- josta miehiä 2 884 ja naisia 9 186

TALOUS 2014

- Bruttomenot 1 230 491 €
- Tulot 327 687 €
- Valtionosuus 680 629 €

**PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN
MAKSUOSUUS 222 175 €**

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTON MENOT PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN KOKONAISBUDJETISTA

- nettomenot 0,16 %
- bruttomenot 0,84 %

TOIMINTA-AJATUS

Pieksämäen seutuopiston koulutus vastaa toiminta-alueensa asukkaiden omaehtoiisiin koulutustarpeisiin, tukee arjessa selviytymistä ja perinteen siirtymistä paikkakunnalla.

Koulutuksessa painottuvat taide- ja taitoaineet, terveyttä edistävät opinnot, tietoteknisiä valmiuksia lisäävät opinnot sekä kielet.

Opistolla on kaupungissa kuntapalveluketjuun liittyvä tehtävä sekä asema.

VISIO

Pieksämäen seutuopisto on kuntalaisia lähellä oleva monipuolinen ja laadukas oppimis- ja kohtaamispaikka, joka luo yhdessä eri toimijoiden kanssa vapaan sivistystyön tulevaisuutta.

SLOGAN

Opi ja virkisty opistossa

VUODEN 2014 TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

"Hevonen."

Saaraemilia Mynttinen ja Emilia Paakkunainen/
kuvataidekoulu.

Kuva: Heli Laitinen

Opistossa on tarjolla eri-ikäisille suunnattua kurssitoimintaa, joka tukee kaupunkilaisten hyvinvointia sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkilaisten osallistuminen opiston toimintaan on vilkasta maan keskiarvoon verrattuna. Opiston siirryttyä Poleeniin etsimme uusia, ajankohtaisia toiminnan ja palvelujen muotoja yhteistyössä Poleenin toimijoiden kanssa.

Opetustunnin hinta pidetään edelleen Etelä-Savon maakunnan keskiarvon mukaisena.

Toteutuminen

Valtakunnallisesti toteutuneen opiskelijarvioinnin mukaan opisto on onnistunut tarjoamaan eri-ikäisille sopivaa kurssitoimintaa. Osallistuminen opiston kursseille on reilusti maan keskiarvoa vilkkaampaa, n. 27 %, valtakunnallisen keskiarvon ollessa n.14 %.

Opetustunnin hinta on maakunnan keskiarvoa alhaisempi.

Yhdessä Poleenin toimijoiden kanssa on kehitetty erilaisia yhteisiä kursseja, tempauksia ja tapahtumia, kuten Kulttuurikaikille-viikko, vanhusten viikko, KinoPoleeni ja Kirjakahvila.

Opisto on löydetty paikallisena kuntalaisten hyvinvoinnin tuottajana ja on yksi ennaltaehkäisevän palvelun toteuttajista paikkakunnalla, hyvinvointisuunnitelmien mukaisesti.

Opisto on kehittänyt paikkakunnan tarjontaa maahanmuuttajille matalan osallistumiskynnyksen mukaisesti.

Suomenkielen opetustarjontaa on monipuolistettu ja huomioitu eriasteiset suomen kielen opiskelijat paremmin.

Helpdesk jatkoi toimintaansa henkilökohtaisena kotouttamisneuvonnan paikkana.

Yhteistyö Diakonia kotouttamisessa jatkui ammattikorkeakoulun kanssa opiskelijoiden non-stop monikulttuurisuusjakson harjoittelupaikkana.

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

HENKILÖSTÖ 2014

Rehtori Päivi Majoinen

Toimisto

Kaija Nousiainen

Leena Ritvanen

Marjaana Matilainen (osa-aikaeläke)

Päätoimiset opettajat

Irene Kalliokoski

Satu Radcliffe

Jari Tuononen

Juha Valve (osa-aikaeläke) 31.8.2014 saakka
vs. Merja Jauhijärvi 1.9.2014 alkaen

Suunnittelevat tuntiopettajat

Tiina Heinonen

Miia Immonen

Merja Jauhijärvi

Juha Kalliola

Kuvataidekoulu

Hannele Haatainen

Juha Lahtinen

Heli Laitinen

Susanna Tyrväinen

Tuntiopettajia ja luennoitsijoita 158 hlöä

.....

Päätoiminen henkilöstö on ollut pysyvää jo 1980-luvulta lähtien. Opiston v. 2013 rekrytoidut uudet kielten ja teatteritaiteen suunnittelijaopettajat ovat päässeet mukaan opiston toimintaan hyvin ja ovat omalta osaltaan kehittäneet toimintoja edelleen.

Tuntiopettajissa on edelleen vain vähän vaihtuvuutta lähinnä äitiyslomien tai poismuuton myötä.

Opiston rehtori Päivi Majoinen oli opintovapaalla 5 kk alkuvuodesta ja sijaisena toimi kädentaitojen pitkäaikainen opettaja Irene Kalliokoski. Samalla Irenen työnkuvaa kehitettiin toimimaan opetustyönsä ohella opiston apulaisrehtorina. Opistosta on vuosia puuttunut apulaisrehtori, näin suuressa opistossa jo Ovetes:n mukaisesti tulee olla apulaisrehtori.

Kehityskeskustelut

Rehtori kävi kehityskeskustelut päätoimisen henkilöstön kanssa tammi-helmikuussa 2014. Vastuuopettajat kävivät oman ainealueensa kehityskeskustelut joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna. Yhteisenä teemana keskusteluissa oli työturvallisuus. Henkilöstön koulutus- ja kehittämisteemana oli turvallisuus.

Suunnittelu ja arviointipäivät

Opiston päätoiminen henkilöstö on viettänyt vuoden aikana kolme suunnittelupäivää ja kaksi toiminnan arviointipäivää. Suunnittelupäivät sisälsivät toiminnan kehittämiseen liittyvää aineistoa ja arviointipäivät opiskelijapalautteen systemaattista analysointia sekä opiston kehittämissuunnitelman sekä riskianalyysin laatimista.

Syksyn 2014 aikana päivitimme yhdessä opiston SWOT -analyysin. Tämä toi yhteistä keskustelua uudistuneeseen työyhteisöömme.

Koulutukset vuonna 2014

Osaava- hankkeen toimittua nyt muutaman vuoden opettajien keskuudessa on havaittavissa selvää koulutusväsymystä. Etenkin tuntiopettajia ei ole enää kovin helppoa houkutella mukaan ylimääräisiin koulutuksiin. Ainekohtaisiin, sisällöllisiin koulutuksiin on

toki osallistuttu. Osaavan teemana oli sekä sosiaalinen media että työssäjaksaminen ja työhyvinvointi.

Keväällä 2014 koulutuksia oli mm. tanssin ja kielten opetuksessa sekä työhyvinvoinnissa. Ja syksyllä 2014 aloitimme kauden Itä-Suomen vapaan sivistystyön päivillä Varkauudessa.

Varkauden koulutustapahtumaan osallistui kaikkiaan 6 opettajaa.

Syyskuun opettajankokouksen yhteydessä oli kaikille yhteinen kotisivuluento. Tähän osallistui yli 60 opistomme opettajaa. Oppilaitos-turvallisuudesta saimme Osaava-hankkeen tarjoaman oman koulutuspäivän Poleenissa lokakuussa ja tähän osallistui kaikkiaan 12 opettajaa.

Koulutukset 2014:

- Asiakasturvallisuus: 12, hlöä, 1pv
- Kotisivut ja blogit: 60 hlöä, 2 t
- Kotka-hanke- maahanmuuttajien ko-touttaminen : 1 hlöä, 2 pv
- Jooga: 1 hlöä, 5 pv
- Ensiapu, 1 hlöä, 1 pv
- Kirjoittaja-koulutus: 1 hlöä, 5 pv
- Ipad opetuksessa: 4 hlöä, 4 tuntia
- Ikoninmaalaus: 1 hlöä, 5 pv
- Koristeveisto: 1 hlöä, 3 pv
- Hopeasavi: 1 hlöä, 2 pv

- Lasinsulatus, 1 hlöä, 1 pv
- Hapsutöitä koneella: 1 hlöä, 1 pv
- Musiikkikasvatus: 1 hlöä, 3 pv
- Rytmiseminaari: 1 hlöä, 3 pv
- Latinobic: 2 hlöä, 2 pv

Yhteensä 67 koulutuspäivää

Kokoukset

Opettajain tapaamiset, kokoukset järjestettiin kaksi kertaa vuonna 2014.

Teemana oli keväällä työhyvinvointi ja syksyllä kokouksessa sähköinen tiedottaminen.

Päätoiminen henkilökunta kokoontui keväällä lähes viikoittain tiimipalaveriin tarkastelemaan yhdessä toiminnan etenemistä ja opetuksen erityiskysymyksiä.

Syksyllä tapaamisia harvennettiin ja kokousettiin 5 kertaa.

Ainekohtaiset palaverit olivat kerran kuukaudessa kielissä ja musiikissa.

Kädentaidot, taideaineet, liikunta ja tietotekniikka kokoontuivat kaksi kertaa lukukaudesta.

Taiteen perusopetuksen kuvataidetiimi kokoontui kerran kuukaudessa.

Tuntiopettajille lähetettiin tiedotteita sähköpostitse neljästä viiteen kertaa vuodessa.

KESKEISET HENKILÖSTÖTULOKSET

Kaupungissa käynnistettiin v. 2014 riskien arviointi sekä yksiköissä että toimialatasolla.

Opiston arvion mukaan kehitettävää on etenkin turvallisuusnäkökulmassa, sillä opettajat työskentelevät monessa opiston toimipisteessä iltaisin yksin ja pitkienkin matkojen päässä.

Opettajat on ohjeistettu selvittämään opiskelijoidensa kanssa turvallisuussäädökset ja poistumistiet. Nimenhuudon tärkeyttä korostettiin myös kurssikerran alussa, näin voidaan vaaratilanteen sattuessa olla varmoja kurssikerralla mukana olleista.

Sairauspoissaolot:

Päätoiminen henkilökunta: 0 päivää

KESKEISET OPISKELIJATULOKSET

Opiskelijoita vapaana sivistystyönä järjestetyn opetuksen mukaan:

2007: 3 048
2008: 4043
2009: 4114
2010: 4 219
2011: 4234
2012: 4508
2013: 4772
2014: 5129

Kurssilaisia ollut kursseilla:

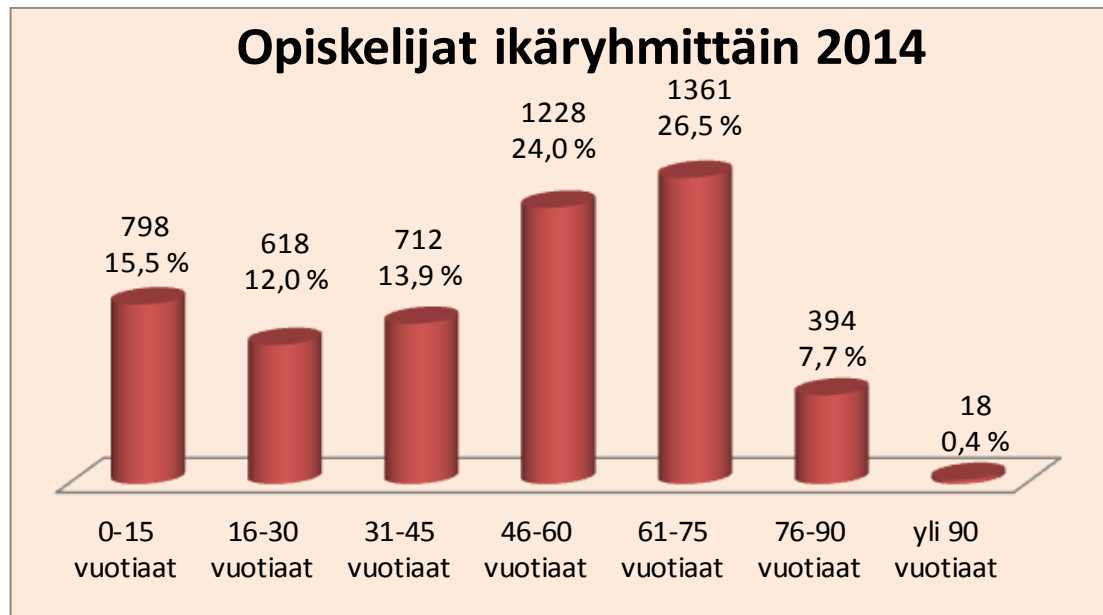
2007: 10 206
2008: 10 340
2009: 10 747
2010: 12 133
2011: 13 436
2012: 12 906
2013: 13 376
2014: 12 070

Alle kuuden tunnin kursseilla **1 715 kurssilaista**

Alle 16-vuotiaita **798 opiskelijaa**

Pieksämäen väkiluvusta n. 27 % opiskelee opiston kursseilla ja tämä on valtakunnan keskiarvoa huomattavasti korkeampi osallistujien määrä.

Opiskelijapalautteen yleisarvosana opistosta vuonna 2014 oli 4,5/5.

Kuva: Mediapaja

TIEDOTTAMINEN

Ulkoinen tiedottaminen

Opinto-ohjelma: Jo saadun opiskelijapalautteen myötä opiston opinto-ohjelman ilmestymistä odotetaan. Se on edelleen opiston tärkein painotuote.

Lehtiartikkeleiden määrä: 35, pääosin paikallislehdessä, mutta 4 artikkelia maakuntalehdessä.

Lisäksi opisto ilmoittaa alkavista kursseistaan paikallislehden opistopalstalla.

Sähköinen tiedottaminen

opiston www-sivuilla on ajankohtainen tieto saatavissa.

Opiston on mukana myös Facebookissa.

Yhteistyö Poleenin toimijoiden kanssa on avannut myös markkinointiin uusia mahdollisuuksia. Opiston kurssit ja tapahtumat ovat esillä sekä Poleenin verkkosivuilla että kirjaston kanssa yhteistyössä toteutetut kurssit myös kirjaston sivuilla.

Sisäinen tiedottaminen

Opettajille lähetetään sähköinen tiedotuskirje neljästä viiteen kertaa vuodessa. Kirjeessä tiedotetaan opiston yleistä toimintaa, koulutuksia ja tulevan kauden suunnitteluun liittyviä asioita.

TALOUS

Opiston talous on pysynyt sovitussa kaupungin maksuosuudessa ja jopa sen alle. Opiston menot ylittivät bruttobudjetoinnista johtuen vuosittain, mutta tulokertymä kattaa reilusti ylittyneet menot; Nettoylitystä ei tule, päinvastoin, jäämme alle budjetoidun ja näin olleen kaupungin maksuosuus koko toimintaamme on ainoastaan n. 200 000 €.

Toiveena olisi saada opisto tulevaisuudessa nettobudjetointiin. Opiston kate oli v. 2014: 902 805 €, 90,66 %

Valtionapujen kehitys

v. 2007	556 154 €
v. 2008	614 319 €
v. 2009	652 217 €
v. 2010	684 120 €
v. 2011	706 256 €
v. 2012	698 698 €
v. 2013	682 649 €
v. 2014	680 629 €

Nettotuntihinta

v. 2007	66 €
v. 2008	47 €
v. 2009	51 €
v. 2010	52 €
v. 2011	50 €
v. 2012	54 €
v. 2013	50 €
v. 2014	49 €

Menojen kehitys

v. 2007	1 110 000 €
v. 2008	1 117 000 €
v. 2009	1 219 000 €
v. 2010	1 220 000 €
v. 2011	1 303 000 €
v. 2012	1 272 000 €
v. 2013	1 258 270 €
v. 2014	1 230 491 €

Tulojen kehitys

v. 2007	180 000 €
v. 2008	236 000 €
v. 2009	260 000 €
v. 2010	253 000 €
v. 2011	371 000 €
v. 2012	308 000 €
v. 2013	350 760 €
v. 2014	327 687 €

Kaupungin maksuosuuden kehittyminen

v. 2007	374 000 €
v. 2008	336 000 €
v. 2009	307 000 €
v. 2010	291 000 €
v. 2011	234 000 €
v. 2012	245 000 €
v. 2013	224 861 €
v. 2014	222 175 €

Tuntimäärän kehittyminen

v. 2007	17 897
v. 2008	18 727
v. 2009	18 775
v. 2010	18 538
v. 2011	18 689
v. 2012	17 874
v. 2013	18 138
v. 2014	18 385

ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS

Keskeiset yhteiskunnalliset tulokset

Opisto on edustettuna seuraavissa kokoonpanoissa paikallisesti ja alueellisesti:

- Paikallinen maahanmuuttotyöryhmä
- Koulutoimen rehtoriryhmä
- Sivistystoimen johtoryhmä
- Hiekanpään elämäankaari-hankeprojektiryhmä
- Koulunjälkeisen kerhotoiminnan kehittämisryhmä
- Alueellinen rehtoriryhmä
- Hyvinvointikertomustyöryhmä
- Mielenterveysstrategiatyöryhmä
- Omaishoitajien hankkeen ohjausryhmä
- Opinovi-hankeen paikallinen työryhmä ja alueellinen ohjausryhmä
- Kotka-hankeen työryhmä: KoL:n hallinnoiman maahanmuuttajien opetuksen kehittämisen ryhmä
- Osaava-hanke: Snellman kesäyliopiston hallinnoima vapaan sivistystyön opettajien osaamista kehittävän hankkeen ohjausryhmä

- Osaava Etelä-Savo: Savonlinnan kesäyliopiston hallinnoiman osaava-hankeen ohjausryhmän jäsenyys
- Itä-Suomen vapaan sivistystyön yhteistoimintaelimen jäsenyys
- Voimaa vanhuuteen hankkeen paikallinen työryhmä

Opinto-ohjaus

Ennen varsinaisen kauden alkua, päätoiminen henkilökunta on paikalla tietynä aikana ohjaamassa opiskelijoita oikeisiin ryhmiin ja tiedottamassa opistossa opiskelusta.

Lisäksi ennen kauden alkua tarjoamme oppimaan kurssin maksutta, jolloin saa vinkkejä ja apua aikuisena opiskelun jatkamiseen tai aloittamiseen. Opinto-ohjausta saa myös jo kurssin alettua kursseilla tai puhelimitse.

Erityiskohderyhmät

Koulutuksellisen tasa-arvon mukaisesti opisto tarjoaa opetusta myös erityisryhmille, kuten mielenterveyskuntoutujille, kehitysvammaisille ja laitoksissa asuville muistisairaille. Näitä kursseja ovat mm. arkitaidot, atk, musiikki, kädentaidot, tanssi ja liikunta.

Opiskelijapalautteet

Opisto sai jälleen erinomaista palautetta opiskelijoiden palautekyselyssä. Palautteet kerätään otannalla jokaiselta ainealueelta kauden päättyessä. Lisäksi opiston nettisivuille avataan linkki palautelomakkeeseen, jolloin palautetta voi antaa vapaasti myös varsinaiseen otantaan kuulumattomat opiskelijat. Toimintakertomuksen lopussa on kaavioita ainealueittain opiston saamasta palautteesta.

Sidosryhmät:

- KoL
- OKM
- OPH
- Ely-keskus
- Avi-keskus
- Muut opistot
- Paikalliset muut oppilaitokset
- Te-toimisto
- Järjestöt ja seurat
- Kyläyhdistykset
- Kaupungin eri hallintokunnat: erityisesti Vapaa-aikatoimi, sosiaalitoimi ja henki-

löstöhallinto sekä tietohallinto ja terveystoimi

- Sosiaali- ja terveysalan yritykset
- Teatterikorkeakoulu

Mitä yhteistyö on ollut ?

Opisto toimii oppilaitosyhteistyössä ammatillisten koulutustoimijoiden rinnalla tarjoten yhteiselle valinnaisainetarjottimelle kursseja.

Perusopetuksessa opistolla on toimintaa mm. seniorit-juniorit verkossa yhteistyössä Maaselän koululla, jossa Maaselän oppilaat toimivat mentoreina opiston senioreille atk:ssa. Opiston opettaja opettaa molempia yhtä aikaa pareina samoilla tietokoneilla. Perusopetuksen tilat ovat enenevässä määrin myös opiston käytettävissä.

Kulttuuritoimen kanssa opistolla on yhteinen Poleenin opetusteatteri ja yhteisluentoja sekä Kulttuuria kaikille tempaus, mm. Poleenissa, jossa on teeman musiikkimaanantai, tanssitiis-tai, kuorokeskiviikko ja teatteritorstai. Poleenin teatteri on pitkäaikainen kulttuuritoimen ja opiston yhteistyö. Opiston teatteritaiteen suunnittelijaopettaja toimii osana työnkuvaansa Poleenin teatterin tuottajana.

Kirjastotoimen kanssa opistolla on kirjallisuusmatinea -yhteistyö sekä Kirjastoautokerho, jossa opiston opettaja menee kirjastoauton mukana kylille ja opettaa kirjastoautossa. Kurssi on monipuolinen kattaen musiikkia,

liikuntaa, kädentaitoja ja muistikoulua. Yhteistyö on herättänyt laajaa kiinnostusta eri puolilla Suomea. Uutuutena tarjoamme kirjaston kanssa yhteistyössä Kirjakahvilaa, jossa käydään läpi kirjallisuuteen liittyviä aiheita, joista sanomalehdistä kirjoitetaan. Myös Elokuvakerho, KinoPoleeni on kirjaston ja opiston yhteistyössä toteuttama palvelu kuntalaisille. Kirjaston tilassa kokoontuu myös opiston Tietotupa, jossa vertaisohjaajat Mediapajan avustuksella opastavat ja auttavat kaupunkilaisia tietotekniikan ongelmissa

Liikuntatoimen kanssa opistolla on yhteistyössä erityisliikunta, jonka opisto toteuttaa kaupungissa. Myös yhteinen hanke terveystiikunnan kehittämistä käynnistyi jo v. 2012.

Henkilöstöhallinnon ja tietohallinnon kanssa laaditaan yhteistyössä koulutuskalenteria, erilaisia luentoja ja koulutuksia kaupungin työntekijöille. Opisto toteuttaa kaupungin henkilöstölle suunnatun atk-koulutuksen. Mediapaja toimii edelleen ja sen toiminta tukee nuorisotakuuta ja mahdollistaa osaamisen päivittämistä työmarkkinoille.

Kaupungin perusturvan kanssa opisto on mukana kehittämässä työikäisten hyvinvointikertomuksesta. Yhteistyö Voimaa vanhuuteen -hankkeen toteuttamisessa jatkui myös vuonna 2014.

Sosiaali- ja terveysalan yrityksille, heidän asiakkailleen, opisto tarjoaa viriketoimintaa nk. virikepaketti-tuotteen avulla. Koulutuspaketissa on mukana musiikkia, kädentaitoja, lii-

kuntaa ja muistikoulua.

Teatterikorkeakoulun kautta opisto tarjoaa avoimen yliopiston opetusta, mm. improvisaatioon perehdyttävän kurssin.

Näyttelyt

Omien koulujen ja kuvataidekoulun yhteinen näyttely toteutettiin Poleenissa toukokuussa 2014 ja pienempiä näyttelyitä mm. opistotalon vitriinissä läpi vuoden sekä Poleenin kirjaston vitriinissä.

”Siivet”

*Saaraemilia Mynttinen ja Emilia Paakkunainen
Kuva: Heli Laitinen*

OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

OPETUSTUNNIT JA OPISKELIJAT 2014

Oppiaineet	tunnit	%	opiskelijat	%
Yleisöluennot	32	0,20 %	641	5,30 %
Taiteen perusopetus	1020	5,50 %	301	2,50 %
Musiikki	4152	22,60 %	1770	14,70 %
Kielet	1806	9,80 %	935	7,80 %
Käden taidot	2505	13,60 %	1180	9,80 %
Kuvataiteet ja muotoilu	1372	7,50 %	407	3,40 %
Esittävä taide ja kirjallisuus	1776	9,70 %	589	4,80 %
Tietotekniikka	1518	8,30 %	694	5,80 %
Tanssi ja liikunta	3298	17,90 %	3968	32,80 %
Muut aineet	906	4,90 %	1585	13,10 %
Yhteensä	18385	100,00 %	12070	100,00 %

MUSIIKKI Merja Jauhijärvi

Musiikin opetus vuonna 2014 noudatteli pitkälti vanhoja, hyviksi havaittuja kaavoja; toki uusia tuuliakin kokeiltiin ja toteutettiin. Instrumenttiopetus jatkoi vahvana perinteisillä soittimilla, kuten kitara, harmonikka ja rummut. Uusiakin soittimia otettiin opetusohjelmaan, kuten sello ja 5-kielinen kantele.

Musiikki

- opetustunteja 4 152 (22,6 %)
- opiskelijoita 1 770 (14,7 %)

PIANONSOITON suosio kasvoi yllättäen monen hiljaisemman vuoden jälkeen niin, että enimmillään varasijoilla odotteli 6 opiskelijaa opintopaikkaansa, joka resurssien puitteissa kaikille pyrittiin järjestämäänkin.

Uutta instrumenttitarjontaa toi Peiposjärvellä ja Virtasalmella aloitetut ”**MUSA SOI**” PAJAT, joissa pystyi kokeilemaan taitojaan viulun, pianon, nokkahuilun, 5-kielisen kanteleen tai rytmiikan opiskelussa.

Suosituksi osoittautui myös uutena kurssina järjestetty **LASTEN YHTEISLAULU** Poleenissa. Ensimmäinen kokoontuminen veti paikalle 80 innokasta laulajaa.

Instrumenttiopetuksen lisäksi opetusta tarjottiin edelleen yksinlaulussa, karaokessa, bändeissä ja orkestereissa, musiikkileikkikoulun ryhmissä ja erityisryhmille suunnatuissa laulu- ja yhteissoit-
toryhmissä.

MUSKARIT olivat edelleen hyvin suosittuja. Kirjaston pienet tilatkin saatiin vaihdettua Soisalo-opiston muskareiden käytöstä poistuneeseen tilavaan yläkerran kokoustilaan, jossa oli kaikki tarvittavat soittimet valmiina ja hyvät kaappitilat niiden säilyttämiseen.

Muskarilaiset. Kuva: Mediapaja

TAITEEN PERUSOPETUKSEN yleisen opimäärän opetusta päätettiin jatkossa järjestää yhteistyössä Soisalo-opiston kanssa. Heillä oli mm. valmiina toimivat teoriaopetus ryhmät, jotka Seutuopiston puolella aiempina vuosina ovat huonosti täyttyneet. TPO:ssa jatkaa muutama pianisti uurastustaan. Laulajista yksi on saanut urakkansa päätökseen ja odottelee teoriakokeen jälkeen todistusta opinnoistaan.

OPISTON KUOROISTA kahdella 2014 oli juhluvuosi: naiskuoro IhanNaiset juhli 60-vuotista taivaltaan ja kamarikuoro Vox Ferrum 30 vuottaan Poleenissa järjestetyillä juhlakonserteilla.

KULTTUURIA KAIKILLE VIIKOLLA myös kaikki muut opiston kuorot, Mieslaulajat, Ilonpissarat, Länsituuli ja Vanajan sekakuoro, saivat esiintymismahdollisuuden Poleenin hienoissa puitteissa, kun ”kuorokeskiviikon” sävellet kaikuivat salissa ilmoille.

BÄNDI/ORKESTERI toiminta jatkui edelleen Nuoriso-orkesterissa, jazz kurssilla, Senioriyhteessä, Peiposjärven bändisoitin kursilla sekä Poleenin orkesterissa. Ahkerin esiintyjä oli Senioriyhteemme, joka kävi keikkamatkalla myös naapurikaupungissa Varkaudessa keväällä järjestetyn ikäihmisten tapahtuman yhteydessä yhdessä Ruskateatterin kanssa. **POLEENIN ORKESTERI** esiintyi taas Itsenäisyyspäivän juhlassa sekä teki myös lyhyen

keikkamatkan Virtasalmen kirkkoon kauempiin joululauluihin soittamaan.

YKSINLAULAJAT olivat ison haasteen edessä, kun Poleenin teatteri etsi innokkaita esiintyjä syyskaudella ensi-iltaan tulleeeseen laulemailtaan ”Lähes nuotilleen”. Kahdeksan taitavaa laulajaa koelaulujen jälkeen mukaan valikoituikin ja laulutuntien ja tiiviin harjoitusrupeaman jälkeen astuivat suurelle näyttämölle. Esityksiä oli kahdeksan ja se sai mm. lehdissä kiitosta hyvästä tunnelmastaan ja taitavista esiintyjistään.

Myös **OOPPERAKURSSILAISET** pääsivät näyttämään osaamistaan kevään konsertissaan. Esitys koostui pienistä katkelmista eri oopperoista pienine koreografioineen ja se sai paljon kehuja kuulijoiden taholta.

KIELET
Satu Radcliffe

Kielet

- Opetustunteja 1 806 (9,8 %)
- Opiskelijoita 935 (7,8 %)

Seutuopistolla on vuonna 2014 pystynyt opiskelemaan 12 kieltä: suomi vieraana kielenä, ruotsi, englanti, saksa, ranska, italia, espanja,

viro, venäjä, japani, heprea ja thai-kieli. Lisäksi keväällä järjestettiin tukiviittomakurssi, johon osallistui erityisesti päivähoitossa työskenteleviä henkilöitä. Tunnit ovat vakiintuneet pidettäväksi lukiolle, lukuun ottamatta yhtä Maase-län koululla pidettävää kurssia. Lukiolla on ajanmukaiset tilat ja sijainti on koettu mukavan keskeiseksi. Erityisen positiivista oli, että syksyllä saatiin monta uutta alkeisryhmää eri kieliiin.

Lisäksi syksyllä käynnistyi suomen kielen kirjoittamisen verkkokurssi yhteistyössä Mäntyhajrun, Jyväskylän ja Mikkelin kansalaisopistojen kanssa. Seutuopisto tarjoaa myös yksilö- ja pariopetusta eri kielissä ja kuluneena lukuvuonna yksilö- ja pariopetusta on ollut englannin, ruotsin, espanjan ja suomen kielissä.

Kielikaveritoiminta jatkui keväällä ja syksyllä alkoi uusi kolmen parin ryhmä. Yhteisiä tapauksia on ollut neljä lukuvuonna, joissa ollaan vaihdettu kokemuksia ja vinkkejä. Yleisesti ottaen kokemukset ovat olleet positiivisia ja kannustavia. Kielikaveruus on mahdollistanut ulkomaalaiselle mahdollisuuden harjoitella kieltä oikeasti kantasuomalaisen kanssa ja taas suomalaiselle kielenoppijalle mahdollisuuden kurkistaa oppimansa kielen kulttuuriin ja harjoitella kieltä aidossa tilanteessa.

Syksyllä järjestettiin ”Opi oppimaan kieliä aikuisena”-opintokerta, joka oli tarkoitettu erityisesti kielenopiskelua aloittaville opiskelijoille.

Kieliä laulaen kurssia jatkettiin syksyllä; nyt kuitenkin päätettiin vaihtaa päivä niin, että samana päivänä voi osallistua sekä oman kielen kurssille, että kieliä laulaen ryhmään. Tämä toi ainakin muutamassa kielessä kieliä laulaen kurssille uusia osallistujia. Syksyllä järjestettiin myös yhden illan "Afternoon tea"-kurssi, jossa tutustuttiin iltapäivätee -perinteeseen ja leivottiin yhdessä. Illassa yhdistyi kieli ja kulttuuri hyvin ja toiveena on, että tällaisia iltoja voitaisiin järjestää tulevaisuudessa lisää.

YLEISET KIELITUTKINNOT

Yleisiä kielitutkintoja järjestettiin suomen kielessä neljä kertaa ja englannin kielessä kaksi kertaa. Suomen kevään kaksi tutkintoa oli niin täynnä, että kaikkia halukkaita ei voitu ottaa mukaan.

KIELTEN TUNTIOPETTAJAT

Kielten tuntiopettajat ovat kokoontuneet noin kerran kuukaudessa. Osallistuminen on ollut aktiivista ja kokoontumisissa on esimerkiksi suunniteltu syksyn tunteja ja keskusteltu pedagogisista asioista. Keväällä jokaisen tuntiopettajan kanssa käytiin henkilökohtainen keskustelu tuntien sopimisen yhteydessä. Syksyllä saatiin kieltenopettajien pitkäaikainen toive toteutumaan. Pystyimme järjestämään äänenhuollon koulutuksen.

*Pieksämäen seutuopiston kielten opettajia:
Vasemmalta Pirjo Skantz, Margaretha Zidani,
Dörte Leupold-Törrönen, Daroonrat Vauhkonen,
Satu Radcliffe, Irina Miettinen.
Kuva: Juha Kalliola*

MAAHANMUUTTAJAT

Keväällä jatkuivat syksyllä alkaneet ryhmät suomen alkeet, suomen alkeiden jatko ja suomi sujuvaksi, jolla on käytetty nettialusta Edmodoa kirjallisten tuotosten apuna. Syksyllä aloitettiin uutena suomea lukien -kurssi ja suomea verkossa -kurssi yhteistyössä muuttaman kansalaisopiston kanssa. Suomen alkeita opiskeltiin keväällä kaksi tuntia kaksi kertaa viikossa ja syksyllä kolme tuntia kerran viikossa, jonka lisäksi kerran kuukaudessa oli ylimääräinen intensiivikerta.

Helpdesk, maahanmuuttajan apu ja tuki, jatkui keväällä. Syksyllä kurssille ei tuntunut olevan suurempaa tarvetta, joten keväälle suunnitellaan mahdollisia yhteydenottoja tarpeen mukaan.

Rehtituvan toiminta jatkui sekä keväällä että syksyllä. Syksyllä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana kaksi Diakin sosionomiopiskelijaa. Parhaimmillaan illat ovat vetäneet yli 30 osallistujaa ja suosituimpia iltoja ovat olleet eri maiden teemaillat, joissa kyseisen maan edustajat ovat kertoneet sanoin ja kuvin maastaan ja tuoneet makumaistiasia osallistujille.

Projekti Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla jatkui maaliskuun loppuun. Projektin aikana järjestettiin tutustumista erilaisiin lajeihin. Laskiaisena järjestettiin erityinen laskiaistapahtuma, jossa kokeiltiin niin luistelua kuin lumikenkäilyä ja projektin loppuksi järjestettiin bussimatka Varkauteen keilaamaan ja Leppävirralle uimaan. Projektissa tuotettiin myös esite Pieksämäen liikuntapalveluista suomeksi, englanniksi, venäjäksi ja saksaksi. Se on luettavissa sekä paperiversiona että Seutuopiston kotisivuilla.

Pieksämäen Seutuopisto on ollut myös mukana Kansalaisopistojen liiton koordinoimassa KOTKA -hankkeessa, jossa on lisätty kansalaisopistojen mahdollisuutta järjestää kotoutumiskoulutusta järjestämällä erilaisia koulutuspäiviä. Seutuopiston vastuulla oli organisoida suomen kielen opettajille suunnattu koulutuspäivä kirjallisen kielitaidon opettamisesta. Koulutus järjestettiin Jyväskylässä ja sinne saatiin kolme alan asiantuntijaa luennoimaan kirjoituksen opetuksesta eri tasoilla.

MUISTIKOULU

Muistikoulua pidettiin syyslukukaudella. Lisäksi muistikoulu vieraili kirjastoautossa ja korttelituvassa kerran sekä keväällä että syksyllä.

KIRJALLISUUS JA KIRJOITTAMINEN

Opistolla kokoontui kirjallisuuspiiri, jossa keskusteltiin sekä runoista että proosasta. Kirjoittajille oli tarjolla luovan kirjoittamisen kurssi sekä runojen kirjoittamiseen viikonlopun kirjoituspaja.

NAISTEN TYYLIPÄIVÄ

Seutuopisto järjesti viiden naisyhdistyksen pyynnöstä naisten tyylipäivän, johon kuului Kaarina Suonperän luento sekä yrittäjien Lorenan, Kenkä Kovanen ja Dannyn ja Lucyn järjestämä muotinäytös sekä aterian ravintola Victoriasa. Päivä oli onnistunut ja sille toivottiin erilaisia jatkokursseja.

YHTEISTYÖ POLEENIN KANSSA

Kirjavinkkaus, syksyllä nimellä kirjakahvila, kokoontui kerran kuussa yhteistyössä kirjaston kanssa antaen lukuvinkkejä.

OSALLISTUMINEN TAPAHTUMIIN

Aikuisopiskelijan viikolla Seutuopisto osallistui Innostu oppimaan -tapahtumaan, jossa kukitettiin myös vuoden aikuisopiskelija ja vuoden aikuisopiskelijamyönteinen työpaikka. Seutuopisto järjesti tapahtumassa mm. hyvänteke-

väisyysmaton kutomista ja Mediapajan tuottaman videon kieltenopiskelusta.

PROJEKTIT

KOTKA, kansalaisopisto kotouttajana, projekti oli Kansalaisopistojen liiton koordinoima hanke, jolla kehitettiin kansalaisopistojen valmiuksia kotouttamiseen ja kielenopetukseen. Hanke alkoi keväällä 2013 ja päättyi vuoden 2014 loppuun. Hankkeessa järjestettiin kotouttamiseen ja kielenopetukseen liittyviä koulutuspäiviä ja tuotettiin esite erilaisista kotouttamisen tavoista.

KUVATAITEET JA KÄDEN TAIDOT Irene Kalliokoski

KUVATAITEET

Kuvataiteissa on kurssitarjonta ja kurssitoiveet ovat muotoutuneet jo perinteisiksi: piirustus ja maalaus, metalligrafiikka, ikonimaalaus.

Ikonimaalauksessa tuli opettajanvaihdos keväällä 2014 ja syksyllä aloitettiin alkeis- ja jatkokoryhmät. Tämä jako on auttanut sekä opettajaa että kurssilaisia: alkeisryhmä saa opetusta ikonimaalauksen perusteisiin ja pidemmälle ehtineet syventävät aiemmin oppimaansa. Opettaja voi yksilöidä opetuksen ryhmän taitojen mukaan ja suunnitella opetuksen parem-

min vastaamaan tarvetta.

Kuvataiteissakin voisi kokeilla jotain uutta, esim. uusia tekniikoita mukaan tai vanhat tekniikat uudesta näkökulmasta.

Kuvataiteet ja muotoilu

- Opetustunteja 1 372 (7,5 %)
- Opiskelijoita 407 (3,4 %)

KÄDENTÄIDOT, kovat materiaalit

Puu- ja metallikurssien opiskelijamäärät ovat vakiintuneet sopivan kokoisiksi tilaan nähden. Kovien materiaalien opetus tapahtuu Siilin koulun Taitotalolla, samoin verhoilun opetus. Tilat ovat opetukseen oikein sopivat ja opiskelijat viihtyvät opiskelupaikassaan.

Koristeveistoon ja puukonvalmistukseen saimme uudet opettajat, Martti Lehikoinen ja Sauli Kröger.

Kuva: Mediapaja

Puu- ja metallitöissä valmistettavat työt ovat

käyttöesineitä ja tulevat opiskelijan tai hänen läheistensä käyttöön.

Kovissa materiaaleissakin pyrimme tarjoamaan joka vuosi jotain uutta ja kiinnostavaa lyhytkurssin muodossa. Näin nekin opiskelijat jotka eivät voi osallistua koko lukuvuoden kurssille voivat osallistua lyhyemmän kurssin puitteissa opiskelemaan mielenkiintoista asiaa tai työtappaa.

KÄDENTAI DOT, pehmeät materiaalit

Kudonnanopetusta tarjoamme kaupungissa Laaksotiellä, Montolassa ent. Postin tilassa ja Jäppilässä Jäppilätalolla. Opetus on kudonnan perusteisiin suuntautuvaa ja kankaanrakennus ja siihen liittyvät työvaiheet ovat opetuksessa tärkeällä sijalla. Myös uusien materiaalien kokeilu ja uudet tekniikat ovat esillä opiskelijoiden kiinnostuksen mukaan.

Opiskelu on työpajatyypistä: opettajan kanssa suunnitellaan valmistettavat työt ja opiskelija suorittaa kudontatyön omatoimisesti ensiohjauksen jälkeen. Myös vertaisoppiminen on tärkeällä sijalla kudonnanopetuksessa.

Ky-

lillä on toivottu kudonnan opetusryhmiin myös askartelun tyypeistä toimintaa. Kudonta on sitouttava ja aikaa vievä harrastus eikä kaikilla ole siihen mahdollisuutta. Askartelutarjonta toisi ryhmiin mahdollisesti/toivottavasti lisää opiskelijoita ja näin myös kudonnasta kiinnostuneet saisivat jatkaa harrastustaan.

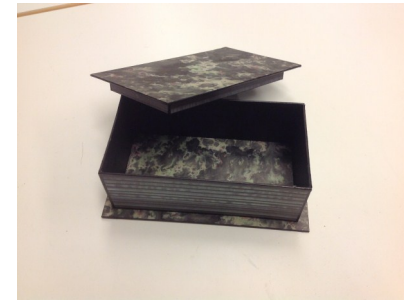
Vertaistuen tyypillisesti toimii myös meidän Kaikenikäisten käsityö- ja jutustelukahvila. Ryhmä kokoontui n. kerran kuukaudessa valitsemansa teeman ympärillä. Kokeneemat käsityöharrastajat neuvovat innokkaita aloittelijoita. Myös uusia tuulia kokeillaan ja kehitetään vanhoista, tutuista työtavoista uusia sovellutuksia.

KÄDENTAI DOT, erityistyöt

Erityistekniikoissa on tarjottu keväällä 2014 mm. kangaskollaasia, huovutuksesta 3 eriaiheista lyhytkurssia, kankaanpainantaa ja -maalausta, punontaa kierrätysmateriaaleista, betoni - ja kierrätysmosaiikkikursseja, koristeita jouluksi ja pääsiäiseksi sekä bronssivalukurssi.

Teematorstait keväällä ja yksittäiset teemotitaiset kurssit syksyllä ovat olleet suosittuja, yhden teeman ympärille rakentuvia, yhden illan kursseja. Aiheina keväällä 2014 mm. Lollipop - korut, pihamosaiikki, syksyllä 2014 mm. vetoketjukorut, rasiat vanhoista kirjoista.

Nypläys on edelleen suosittua samoin erilaiset lankatyöt.

Kuva: Irene Kalliokoski

VIRIKETOIMINTA

Lukuvuonna 2014 järjestimme viriketoimintaa Abelin palvelukeskuksessa, Palvelukoti Kerttulassa, Rummukan hoitokodilla, Palvelukoti Kivitaskussa ja Karjalankadun palveluasunnoilla. Tarjontaan on kuulunut mm. musiikkia, muistelua, liikuntaa sekä maalausta ja askartelua. Kurssien sisältö on pyritty rakentamaan niin että ikäihmisten on helppo osallistua toimintaan ja se on heille mieltuisaa.

Käden taidot

- Opetustunteja 2 505 (13,6 %)
- Opiskelijoita 1 180 (9,8 %)

TAPAHTUMIIN OSALLISTUMINEN

Keväällä 2014 osallistuimme kulttuuritoimen järjestämään Mix-viikkoon tarjoten kädentaidon pajoja kaupungin alakouluille: Maaselkä, Kontiopuisto ja Harju.

Syksyllä 2014 opistomme osallistui valtakunnalliseen siivouspäivään Poleenissa, aikuis-

opiskelijaviikkoon, vanhustenviikkoon, yhdes-
sätekemisen juhlaan, lastenpäivän tapahtu-
maan, senioripäivään Neuvokkaassa ja Polee-
nin joulun avaukseen.

Opiston kädentaitojen ryhmät kävivät Tampe-
reella Kädentaitojen messuilla marraskuussa
2014.

KÄDEN TAIDOT Tiina Heinonen

KÄDEN TAIDOT, pehmeät materiaalit

Kädentaitojen opetus jatkui keväällä monipuoli-
sena. Vakiintuneiden koko lukuvuoden kestä-
vien ompelu-, tuunaus- ja tilkkutyökurssien li-
säksi keväällä tarjottiin lukuisia lyhytkursseja.
Kurssilaiset pääsivät useamman vuoden tauon
jälkeen mm. painamaan sekä värjäämään kan-
gasta ja valottamaan omia seuloja.

Keväällä Laaksotien tekstiilityöluokissa huovu-
tettiin useana viikonloppuna villamattoja sekä
huopakankaita. Huovutuskurssilaiset tekivät
toukokuussa omakustanteisen huopamatkan
Keski-Suomeen. Retken aikana vierailtiin mm.
huopatehtailla ja lammastilalla. Alhon huopa-
tehtaalla vanutettiin kurssilaisten tekemiä huo-
pamattoja vanutuskoneessa. Huopamatkalle
osallistui innokkaita huovuttajia myös lähikun-
nista. Erilaiset retket ja yhteiset matkat ovat hy-
vin antoisia ja sitouttavat innokkaita kurssilai-
sia opiston toimintaan.

Edellisenä lukuvuonna suuren suosion saa-
nutta tuunaustyöpajaa päätettiin jatkaa syk-
syllä perinteisten kädentaitoryhmien ohessa.
Kokoontumiskertojen määrä tuplattiin. Nyt
tuunaustyöpaja kokoontuu joka toinen viik-
ko. Opiskelijoilla on mahdollisuus työsken-
nellä itsenäisesti opiston tiloissa opettajan
poistuttua työpajasta. Lyhytkurssina syksyllä
tutustuttiin mm. saumurin käytön saloihin.
Kurssi koettiin tarpeellisenä ja sille toivottiin
jatkoa keväälle 2015.

BETONI, LASI, POSLIINIMAALAUUS, TIFFANY JA KERAMIikka

Pitkät lukuvuoden kestävät keramiikan, pos-
liinimaalauksen, tiffanytöiden ja lasitöiden
kurssit ovat vakiinnuttaneet paikkansa opis-
ton kurssitarjottimella. Syksyllä 2013 suuren
suosion saanut Pate de verre - esineitä lasijau-
hosta kurssi, sai jatkoa keväällä 2014. Kurssi-
toimintaa jatkettiin keväällä toukokuulle. Pal-
tasella valmistettiin betoni- ja mosaiikkitoita,
joissa käytettiin vanhoja materiaaleja, kuten
rikkoontuneita astioita ja vanhoja kaakeleita,

uuden luomiseen. Paltasen pysäkin tilat ja piha-
piiri tarjosivat mainiot puitteet betonitöiden te-
kemiseen. Syksyllä 2014 moni vakiintunut lasi-
, posliini- ja keramiikkaryhmä kärsi osallistuja-
kadosta. Useita ryhmiä yhdistettiin ja peruutet-
tiin. Erityisesti Virtasalmen kylällä monta van-
haa pitkään toiminutta ryhmää lopetti toimin-
tansa. Betonityöt ja kierrätysmosaiikki jatkoivat
suosiotaan. Kurssilaiset haluavat toteuttaa pi-
haan ja puutarhaan veistoksia ja koristeita edul-
lisesti kierrätysmateriaaleista. Syksyllä kurssi
toteutettiin kaupungissa Laaksotien tiloissa.

TAITOPAJAT

Kylillä on vuosia järjestetty Taitopajoja, joissa
kurssilaisten on mahdollisuus tutustua moniin
erilaisiin kädentaitoihin. Teemat sovitaan yh-
dessä kurssilaisten kanssa. Kylillä hyväksi to-
dettu Taitopaja otettiin kokeeksi myös kaupun-
kiin Laaksotielle. Kokeilu on ollut kannattava,
sillä ryhmässä on yksitoista innokasta kurssi-
laista. Syksyllä Virtasalmen perinteikäs ompelu-
ryhmä yhdistettiin edellisvuonna käynnistyneeseen
Virtasalmen Taitopajaan. Uusi Taitopaja
ryhmä käynnistyi myös Halkokummussa kylä-
läisten omasta toiveesta. Taitopajoja kokoontuu
nyt kaupungin, Virtasalmen ja Halkokummun
lisäksi Niskamäessä ja Nenonpellossa.

ERITYISRYHMÄT

Erityisryhmille suunnattua askartelupainotteis-
ta kädentaitojen opetusta jatkettiin eri hoito- ja
palvelukodeissa edellisvuosien tapaan. Ryhmi-
en sisällä tapahtuu nyt paljon muutoksia ryh-

mäläisten ikääntyessä. Jo vuosia toimineet arkitaitojen ja luovan toiminnan erityisryhmät jatkoivat edelleen Kontiopuiston päiväkeskuksessa.

Opetustiloissa on tapahtunut vain pieniä muutoksia. Kaupungissa kädentaitojen ryhmät koontuvat entiseen tapaan pääasiassa Laakso-tiellä. Laakso-tien opetustilat muuntuvat loistavasti monen eri kädentaidon opetukseen. Tiloihin on saatu säilytystilaa opettajien ja kurssilaisten tarvikkeille ja materiaaleille. Siilinkoulun entisestä tekstiililuokasta on saatu myös toimiva kokonaisuus. Ompelun, keramiikan Naarajärven päiväryhmän ja kuvataidekoulun Naarajärven ryhmän lisäksi tiloissa kokoontuu erilaisia musiikkiryhmiä. Jäppilän entisen kunnanviraston valtuustosalissa kokoontuu nykyisin ompelun lisäksi Lasin lumoissa ryhmä sekä ATK:n lyhytkursseja.

Tilat ovat oikein toimivat ja avarat.

KIRJASTOAUTOKERHO

Kaikilla kylillä ei ole tiloja kurssien järjestämiseen, joten Seutuopiston palvelujen saavutettavuus taataan liikkuvilla tiloilla. Keväällä kirjastoauto vieraili neljä kertaa sekä Lamminmäen ja Längelmäen, Vehmaskylän ja Siikamäki/Peiposjärven pysäkeillä. Syksyllä Lamminmäen pysäkki korvasi Vehmaskylän pysäkin, mikä jätettiin pois pysäkin hiljentymisen vuoksi. Nyt Kirjastoautokerho kokoontuu vain tiistaisin yhdellä lenkillä kerran kuussa. Kokoontumiskertoja syksyllä oli neljä. Tunnin kestävän pysähdysten aikana kirjastoauton normaalit palvelut ovat kävijöiden käytettävissä. Toiminta on

kurssilaisilla maksutonta ja se sopii kaiken ikäisille vauvasta vaariin. Kirjastoautokerho toteutetaan yhdessä kirjastotoimen kanssa ja se on osa Seutuopiston ja kirjastotoimen perustehtävää.

Keväällä kirjastoautossa tutustuttiin talvikalastuksen nikseihin, opeteltiin ensiapua, kekeiltiin tanssia istuen sekä pidettiin muistikoulua. Syksyllä puolestaan paranneltiin arkimuistia ja valmistettiin jouluisia koristeita rautalangasta vääntämällä. Pieksämäen poliisi opasti arjenturvaamiseen henkilöturvallisuuden ja omaisuuden kannalta sekä Etelä-Savon pelastuslaitos paloturvallisuuden kannalta. Kurssilaiset pääsivät mm. kokeilemaan sammutuspeiton käyttöä. Sekä kurssilaiset että opettajat ovat olleet tyytyväisiä kirjastoauton tarjoamiin mahdollisuuksiin oppimis- ja opetuspaikkana. Kurssilaisilta on saatu hyviä ehdotuksia kokoontumiskertojen sisällöistä.

KORTTELITUPA

Korttelitupatoiminnalla tarjotaan opiston palveluja Tahiniemen lähiön asukkaille. Keväällä opeteltiin ensiapua, tutustuttiin talvikalastuksen nikseihin, pidettiin muistikoulua ja jumpattiin keppien avulla. Syksyllä puolestaan paranneltiin arkimuistia ja valmistettiin jouluisia koristeita rautalangasta vääntämällä. Pieksämäen poliisi opasti arjenturvaamiseen henkilöturvallisuuden ja omaisuuden kannalta sekä Etelä-Savon pelastuslaitos paloturvallisuuden kannalta. Kurssilaiset pääsivät mm. kokeilemaan sammutuspeiton käyttöä. Tunnin kestävä yhteinen hetki on kävijöille mak-

suton ja sopii kaiken ikäisille. Tahiniemen korttelitupa on tavoittanut ja kiinnostanut myös Tahiniemen ulkopuolisia asukkaita.

TEATTERITAIDE/
Jari Tuonen

TAITEEN PERUSOPETUS, Teatteri-ilmaisu

Lasten ryhmät (7-9-vuotiaat ja 10-12 vuotiaitten ryhmät) teatteri-ilmaisun opetuksessa aloittivat kevään Nazia Asifin johdolla.

Ryhmät tekivät Nazian ohjauksessa yhteisen esityksen Juha Vuorisen näytelmästä Lumikuningatar, jota esitettiin toukokuun lopussa kaksi kertaa Poleenin kellariteatterissa.

Kuva: Kimmo Peltonen

Isompien ryhmän näyttelijät saivat haasteellisemmat roolit ja pienempien ryhmä teki joukkokohtaukset ja pienemmät roolit.

Näytelmän tekoprosessin aikana kurssilaiset perehtyivät teatterin tekemisen eri osa-alueisiin hyvinkin konkreettisesti ja oppivat sekä toimimaan ryhmässä, että kehittämään itsenäisesti taiteellista ilmaisuaan.

Opettaja Nazia Asif jatkoi syksyllä opintojensa suorittamista, joten lasten ryhmiä ryhtyi vetämään Julia Vatanen. Syksyn aikana molemmissa ryhmissä keskityttiin teatteri-ilmaisun perusteisiin.

Esittävä taide ja kirjallisuus

- opetustunteja 1 776 (9,7 %)
- opiskelijoita 589 (4,8 %)

RUSKATEATTERI

Ruskateatterin kevään urakkana oli nykykieliseksi sovitettun Aleksis Kiven runokoosteen esityskuntoon saattaminen ohjaajansa Nazia Asifin johdolla. Ruskateatteri huomioi hienosti esityksellään kansalliskirjailijamme syntymäjuhluvuotta. Patikkaretki nimen saanutta esitystä esitettiin huhtikuussa kolme kertaa Poleenin salissa ja tehtiinpä sillä vierailu Varkauteen, Soisalo-opiston Kevätkuhaus tapahtumaan huhtikuun lopussa. Hieno ja koskettava esitys, eikä lavalla ollut mitään pojankloppeja ja tönhupakoita, vaan kokeneita konkareita.

Ruskateatterin syksy jatkui Nazia Asifin ohjauksessa. Ryhmälle omaa näytelmää ryhtyivät kirjoittamaan sen jäsenet Raili Hyyrinen ja Vuokko Korhonen. Syksyn ajan tekstiä kirjoitettiin, hiottiin, luettiin ja muokattiin ryhmässä.

NUORISOTEATTERI PUNTTI

Nuorisoteatteri Puntti, yli 13-vuotiaille teatterin harrastajille suunnattu kurssi, jatkoi edellisenä syksynä aloitettua näytelmän työstämistä. Toukokuun alussa ryhmä esitti Julia Vatanen ohjaamana Spoon River antologiasta dramatisoitua Kaupunki - ihmiset – elämä - nimisen näytelmää Poleenin kellariteatterissa useamman kerran.

Esitys oli erityisen suosittu yläkoululaisten keskuudessa. Tämän esityksen työstämisessä konkretisoitui Pieksämäen seutuopiston kuvataidekoulun, kulttuurikeskus Poleenin, Pieksämäen kaupungin nuorisotoimen ja Päivälisteteatterin yhteistyö.

Punttilaiset ovat osittain seutuopiston taiteen perusopetuksen teatteri-ilmaisun ryhmistä uloskasvaneita nuoria, ja osittain muista opinahjoista ryhmään tulleita. Ikähaitari ryhmässä onkin varsin laaja; 13 vuotiaista melkein parikymmppisiin nuoriin. Puntista on tullut teatteriopetuksen suurin ja suosituin opetusryhmä. Ja menestystarina vain jatkuu.

Nuorisoteatteri Puntin suosio oli niin suuri, että opettaja Julia Vatanen halusi kokeilla syksyllä ryhmän jakamista kahtia; esitykseen tähtäävään perus-Punttiin ja Impro-Punttiin.

Syksy meni siis Puntilla kaksilahkeisena. Impro-Puntissa nimensä mukaisesti keskityttiin teatteriharjoitteisiin ja improvisaatioon ja Nuorisoteatteri Puntissa syksyllä perusharjoitteiden ohessa luettiin erilaisia näytelmävaihtoehtoja, kokeiltiin ja keskusteltiin niistä. Suurin osa kurssilaisista osallistui molemmille Puntin kursseille.

KESÄTEATTERIT

Pieksämäen seutuopiston alla toimii useita alueen harrastajateattereita, joiden esityskausi on kesällä. Seutuopiston palkkaamat ohjaajat ovat keväällä ahkerasti työstäneet tulevan kesän esityksiä näissä teatteriryhmissä. Kesäteattereitamme ovat Partaharjun, Halkokummun, Jäppilän ja Virtasalmen kesäteatterit. Lisäksi seutuopistossa on ollut ohjaajat Virtasalmen koko perheen teatterin ja Jäppilän yrittäjien näytelmäkerhon esityksiä luomassa.

Syksyllä seutuopiston alla toimivat kesäteatterit etsivät kuumeisesti ensi kesälle sopivia näytelmiä ja näytelmille ohjaajia. Syksyn aikana valittuja näytelmiä ehdittiin jo pikku hiljaa harjoitellakin.

POLEENIN TEATTERI

Tänä toimintavuonna Poleenin teatterissa kiinnitettiin erityistä huomiota yhteistyöhön seutuopiston muun opetuksen kanssa. Kauden

kaikkiin produktioihin oli kytketty runsaasti sekä lauluopetusta että tanssin opetusta. Ja lisäksi seutuopiston musiikin opetuksen soitinopettajat pääsivät soittamaan teatteribändissä. Ja tarvittiinpa tarpeiston teossa seutuopiston kädentaitajiakin.

Vuosi alkoi Poleenin teatterissa Aleksis Kiven syntymäjuhluvuoden huomioimisella. Kevät-ohjelmiston aloitti Kiven Nummisuutarit Juhani Joensuun ohjaamana. Letkeän hauska esitys sai hyvät arviot ja kohtuullisesti yleisöäkin. Näyttelijäkunta osoitti hyvää komedian tekemisen taitoa.

Kevätkauden toinen esitys oli suunnattu nuorille ja nuorille aikuisille. Ohjaaja Saku Heinonen kirjoitti ja ohjasi Mary Shelley'n Frankenstein -kauhunäytelmän, kauden ensimmäisen arvostelumenestyksen, joka valitettavasti ei kuitenkaan saanut nuoria katsojia tarpeeksi. Poleenin teatterin esityshistorian ensimmäinen kauhunäytelmä oli oivallisesti nykyteatterin keinoja käyttävä esitys, jossa näyttelijöiden liikekieli ja esitystä tukeva mediaprojisointi olivat huikeata katsottavaa.

Kulttuurikeskus Poleenin 25-vuotista historiaa juhlittiin koko syksy myös Poleenin teatterissa. Poleenin teatterin juhlanäytelmä oli Mikko Roihan uudelleen dramatisoima Ibsenin Villisorsa. Klassikon ja koskettavan perhetragedian ohjasi Poleenin oma kasvatti Janne Jämsä. Janne on melkein Poleenin ikätoveri ja ikänsä Poleenin teatterissa ollut. Villisorsan moderni nyky-Suomeen sovitettu versio oli todellinen arvostelumenestys ja huikeaa näyttelijäntyötä tulvillaan. Esityksen nähneet kehuivat sitä lehtien mielipidepalstoilla ja SoMessa. Esitys sai kohtuullisesti yleisöä.

Poleenin teatterin opetusteatteri-painotus toimintavuoden aikana huipentui pikkujoulukauden esityksessä, laulellaillassa Lähes nuotilleen. Esitykseen valitut näyttelijä-laulajat olivat jo keväällä aloittaneet yksinlaulutunnit ja niissä opetelluista lauluista ryhdyttiin syksyllä kokoamaan esitystä allekirjoittaneen ohjauksessa. Laulutuntien lisäksi Merja Jauhijärvi, musiikin suunnittelija-opettaja, kokosi soitinopettajista orkesterin esityksen tueksi. Ohjaajan työtä tuki tanssinopettaja Marjo Vartela, jonka avulla esityksen ja yksittäisen laulun fyysistä liikekieltä luotiin ja hiottiin tärkeänä osana tulkintaa. Yleisöä esityksissä oli kohtuullisesti, ja arvioinnit kehuivat kovasti laulajien taitotasoa ja esityksen rentoa meininkiä.

Sen verran mukavaa oli työskentely tämän työryhmän kanssa, että jatkamme yhteistyötä heti keväällä 2015. Tulossa on Albatrossi ja Heiskanen -musiikkiteatteriesitys.

PIEKSÄMÄEN KUVATAIDEKOULU

Heli Laitinen
Susanna Tyrväinen

Taiteen perusopetus
(mukana myös teatteri-ilmaisu)

- opetustunteja 1 020 (5,5 %)
- opiskelijoita 301 (2,5 %)

Pieksämäen kuvataidekoulun toiminta perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä sitä täydentävään asetukseen (813/1998). Opetushenkilöstön kelpoisuus perustuu asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998). Opetussuunnitelma perustuu opetushallituksen 30.3.2005 vahvistamaan taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (Dr 11/011/2005) sekä Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton opetussuunnitelmasuosituksen.

TOIMINTAKAUSI

Pieksämäen kuvataidekoulun kevatlukukausi alkoi 13.1.2014 ja päättyi 31.5.2014. Syyslukukausi alkoi 1.9.2014 ja päättyi 13.12.2014.

TOIMINTA-AJATUS

Pieksämäen kuvataidekoulu antaa taiteen perusopetusta kuvataiteessa (visuaalisissa taiteet).

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Oppilaitos järjestää myös alle kouluikäisille varhaisiän opetusta.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiseen taiteiden harrastamiseen. Opetuksen tehtävänä on myös

kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Taiteen opiskelun tarkoituksena on avata oppilaille uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä. Tehtävänä on myös kehittää oppilaiden ajattelun taitoja ja luovuutta elämän eri alueilla. Yleisen oppimäärän tehtävänä on kehittää sellaisia taitoja ja tietoja, joita oppilas tarvitsee elämän eri aloilla ja jotka antavat hänelle valmiuksia hakeutua myöhempiin opintoihin.

TOIMINTA

Yleinen oppimäärä eri taiteenaloilla muodostuu opintokokonaisuuksista. Opintokokonaisuuksien tavoitteet ja keskeiset sisällöt määritellään opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain samoin kuin mahdolliset opintokokonaisuuksien suorittamista koskevat erityiset ohjeet.

Koulutuksen järjestäjä voi oman valintansa mukaan muodostaa opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen opintokokonaisuuksien tavoitteiden ja sisältöjen pohjalta tasolta toiselle eteneviä opintokokonaisuuksia, joiden mukaan oppilas voi edetä valitsemissaan opinnoissa ja syventää ja laajentaa osaamistaan.

Oppilaat voivat lukea hyväkseen muilla taiteenaloilla tehtyjä opintoja siten kuin oppilaitoksen opetussuunnitelmassa määritellään. Opintokokonaisuuksien tarjonta ja järjestys eri taiteenaloilla määritellään paikallisesti ja paikalliset tarpeet huomioon ottaen.

Opinnot tulee järjestää siten, että oppilaan siirtyminen yleisestä oppimäärästä laajaan ja laajasta oppimäärästä yleiseen on mahdollista.

Opintokokonaisuuksien toteuttamisesta päättää koulutuksen järjestäjä. (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2005 / Opetushallitus)

Lukuvuonna 2014 kuvataidekoulussa oppilaita kirjattiin yhteensä 124, joista 30 poikaa ja 94 tyttöä.

Opetusta annettiin 12 ryhmässä 5-18-vuotiaille oppilaalle seuraavasti: päiväkotiympäristön 2 ryhmälle ja kuvataidekoulun 5-6-vuotiaiden 2 ryhmälle, 7-9-vuotiaiden 2 ryhmälle, 10-12-vuotiaiden 2 ryhmälle (2 oppituntia) ja 1 ryhmälle (4 oppituntia), 13-18-vuotiaiden 1 ryhmälle, 7-15-vuotiaiden 1 ryhmälle sekä 6-12-vuotiaiden 1 ryhmälle.

Opetusta järjestettiin pääasiassa Iso-Pappilassa. Lisäksi opetuspaikkoina toimivat Jäppilässä monitoimitalo, Siilin koululla tekstiilityöluokka sekä lukiolla kuvataideluokka, missä toteutui keramiikan opetus. Valotaidekurssi ja lavastuskurssi järjestettiin Poleenin kellariteatterissa. Kaikki tilat olivat hyvin opetukseen soveltuvia, ja etenkin Iso-Pappila tiloiltaan ja ympäristöltään inspiroivana ja kuvataiteen tekemiselle vakiintuneena paikkana on varmasti ollut yksi syy kuvataidekoulun kesto-suosiin.

Kuvataidekoulussa opiskeltiin piirtämistä, maalausta, grafiikkaa, kuvanveistoa, keramiikkaa, taidekäsityötä, valokuvataidetta, lavastusta, animaatiota. Viimeksi mainittu toteutettiin kurssimuotoisena Jäppilässä. Opettajina toimivat Alex Kääriäinen, Susanna Tyrväinen ja Heli Laitinen.

Kuvataidekoulussa opettivat Hannele Haatainen, Susanna Tyrväinen (vastuuopettaja), Heli Laitinen (vastuuopettaja) ja Juha Lahtinen

Kuvataidekoulu järjesti Omat koulut – kevätnäyttelyn Poleenissa yhdessä Seutuopiston maalauskurssien kanssa 2.5.-1.6.2014. Lisäksi Siilin koulun kuvataideryhmän näyttely oli Kanttilan virastotalon näyttelytilassa 3.-30.4. ja Jäppilän ryhmän näyttely Jäppilän kirjastossa 9.5.-6.6.2014

Kevätretki tehtiin kevätlukukauden päätteeksi Ähtärin eläinpuistoon.

Kuvataidekoulu osallistui nuorten Start Now – Start a Hobby tapahtumaan Urheilutalolla esittelemällä toimintaansa työpajoissa 16.8.

Kuvataidekoulu osallistui 16.5.-15.6. Vähäx valottaa -lasten ja nuorten valokuvafestivaaliin Porissa, jonka järjesti Porin lastenkulttuurikeskus- Satakunnan lastenkulttuuriverkosto. Teemana festivaaleilla oli ”Eläin ja eläimellisyys”. Kuvataidekoulujen omassa näyttelyssä *Art Arkissa* Satakunnan maakuntamuseon alamuseo Luontotalo Arkissa pyöri valtavan kokoisella näytöllä nonstopina 11 Suomen kuvataidekoulun (Forssa, Helsinki, Hyvinkää, Pieksämäki, Pohjois-Helsinki, Pori, Rauma, Rovaniemi, Vaasa, Valkeakoski, Vihti) valokuvat oppilaiden teoksista. Pieksämäeltä mukana oli 10 oppilaan teoskuvia.

Kuvataidekoulu osallistui Fairy Tale- **A Worldwide Competition for Children kilpailuun** Turussa. Pieksämäeltä kilpailuun osallistui 5 lasta. Teoskuvat on nähtävillä netissä kuvagalleriassa, Pieksämäen teoskuvat sivulla 16 (Iida, Kusti, Aatu, Silja, Enrica). Ohessa kuva-

us kilpailusta, johon voi tutustua osoitteessa www.tfo225.fi/fairytale?language=fi

”Turun filharmoninen orkesteri käynnistää maailmanlaajuisen kilpailun lapsille keväällä 2014. Fairy Tale – A Worldwide Competition for Children on Turun filharmonisen orkesterin taiteellisen johtajan Leif Segerstamin ideasta syntynyt projekti, jossa lapset kutsutaan kuvittamaan oma unelmiensa maailma Jean Sibeliuksen En saga (Satu) -sävelrunon innoittamana.

Jury valitsee kilpailuun osallistuneista teoksista viisi, joiden tekijät kutsutaan kansainväliseen lastentapahtumaan Turun konserttitalolle maaliskuussa 2015. Kilpailuun osallistuneista töistä kootaan näyttely orkesterin Internet-sivuille sekä Turun konserttitaloon.”

Kuvataidekoulusta valmistui keväällä 2014 Elmo Holopainen, jonka päättötyö oli esillä Poleenin kirjastossa maaliskuussa. Edelleen kuvataidekoulu esitteli maaliskuussa vuoden aikana tehtyjä oppilastöitä lasivitriininäyttelyssä Poleenissa.

Elmo
Holopainen
Kuva: Heli
Laitinen

TANSSI JA LIIKUNTA Miia Immonen

Tanssi ja liikunta

- opetustunteja 3 298 (17,9 %)
- opiskelijoita 3 968 (32,8 %)

TANSSI

Seutuopiston tanssikurssit jatkoivat suosiotaan vuonna 2014. Keväällä suosituimmat kurssit olivat erilaiset Zumbat, zumbiin osallistui lähes 250 eri-ikäistä opiskelijaa. Suosittuja olivat myös showtanssi sekä paritanssit. Keväällä opistossa kokeiltiin tarjota yhteistyössä Etelä-Savon tanssiopiston kanssa lauantaisin erilaisia lyhytkursseja baletista rumbitaan.

Syksyllä suurin zumbapiikki jo laantui ja opiskelijoita zumbaryhmiin tuli vielä 130. Paritanssi jatkoi suosiotaan ja myös showtanssi keräsi yli 30 nuorta naista tanssimaan viikoittain Laaksotien saliin. Lasten erilaiset balettiryhmät olivat myös suosittuja syksyn aikana. Afrikkalainen tanssi oli ohjelmistossa mukana koko vuoden ajan.

Opiston tansseista valtaosa toteutetaan opistotalon salissa Laaksotiellä, mutta tansseja on tarjolla myös tasaisesti ympäri Pieksämäkeä ja ryhmät esim. Jäppilässä ovat vakiinnuttaneet asemansa.

LIIKUNTA

Kurssitarjonta oli monipuolista ja uusia kursseja tarjottiin.

Erityisesti lapsille suunnatut ryhmät olivat suosittuja. Pidempään kokoontuneista ryhmistä suosiotaan jatkaa asahi, jooga sekä kuntojummat. Kesäkurssit (zumba, jooga ja asahi) kokoontuivat touko- ja kesäkuun ajan.

Yhteistyö liikuntatoimen kanssa on tiivistä, joustavaa ja toimivaa.

Terveystoimen kanssa yhteistyötä jatkettiin.

Liikunta aloitti yhteistyön Kuntouttavan työtoiminnan kanssa.

Kuntouttavan työtoiminnan ryhmä kokoontui kerran viikossa; ohjelmassa oli mm. liikuntaa, ravitsemusta ja kädentaitoja.

ERITYISLIIKUNTA

Erityisliikunnan ryhmät ovat suosittuja, myös uudet ryhmät saivat mukavasti osallistujia. Vesijumppa on edelleen suosituin. Ryhmiä kokoontui viikoittain 23, joista vesijumppia on kahdeksan, kuntosaliryhmiä kaksi, voimaa- ja tasapainoryhmiä viisi, kuntojumppia kolme, tuolijumppia kaksi sekä yksi palloiluryhmä. Erityisliikunta järjesti VertaisVeturi ja UlkoiluYstävä koulutukset.

Järjestöpalaveri pidettiin keväällä, missä järjestöjen toiveita kuunneltiin ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Yhteistyö liikuntatoimen, Seutuopiston, terveystoimen sekä Ikäinstituutin kanssa on tiivistä ja toimivaa.

Kotihoidon henkilöstöstä KunnonHoitaja koulutuksen kävivät yhdeksän lähihoitajaa.

TIETOTEKNIikka Juha Kalliola

Tietotekniikka

- opetustunteja 1 518 (8,3 %)
- opiskelijoita 694 (5,8 %)

Tietotekniikan yleisen kehityksen suuntalinjat heijastuvat vahvasti Seutuopiston kurssilinjauksissa. Post-PC aikakausi on alkanut. Perinteisen tietokone- sekä ohjelmistopainotteisen koulutuksen rinnalle on tullut tablet- ja mobiililaitteiden käyttö-opastusta. Uuden suuntauksen myötä opetuksessa on nostettu esille enemmän viestintään, sosiaaliiseen mediaan sekä sähköisiin palveluihin liittyviä aiheita.

Ipad, Android ja Windows 8.1 -kurssit olivat suosittuja kautta koko koulutustarjonnan. Opiston yleisen tarjonnan lisäksi oli lukuisia Pieksämäen kaupungin henkilöstölle ja koulujen opettajille suunnattuja TVT-koulutuksia. Henkilöstökoulutusta järjestettiin myös perinteisimmistä aiheista kuten Offic 2010, Outlook, ja Lync-viestintäohjelma.

Tietotekniikkaa koulutettiin myös eri toimipisteissä kylillä. Tuomas Raatikainen toimi kyläkurssien kouluttajana.

Tietotekniikan peruskurssien, ohjelmisto- ja digikuvauskurssien kouluttajana oli Ilmo Järpinen. Suuren suosion saavutti läpi lukuvuoden. Poleenissa pidetty Tietotupa.

Tietotuvassa mukana olevat vertaisohjaajat saivat runsaasti myönteistä palautetta toiminnasta.

Kaupungin henkilöstöhallinnon ja aikuissosiaalityön kanssa yhteistyössä järjestettävän **Mediapajan** toiminta jatkui lukuvuoden ajan. Pajassa työskenteli mallikkaasti muutama nuori erilaisten projektien parissa. Suurimpia toimeksiantoja olivat kaupungin rakennushankkeiden kuvaukset ja Seutuopiston uuden kotisivun suunnittelu ja ylläpitotehtävät.

KOTITALOUS

Muut aineet (kotitalous, historia, luonnontiede, terveydenhuolto, muu koulutus)

- Opetustunteja 906 (4,9 %)
- Opiskelijoita 1 585 (13,1 %)

Opisto tarjosi kokkausta miehille sekä makkara- ja kakkukurssseja. Kurssit olivat toivottuja ja suosittuja.

TERVEYDENHUOLTO

Ensiapukurssit ovat suosituimpia hätäensiapu – kurssin avulla tehtävän EA-1 ja EA-2 kurssien päivityksinä. Perinteisesti olemme tarjonneet yhden avoimen kaikille tarjolla oleva EA-1 ja EA-2 kurssit vuoden aikana. Kaupungin sisäisenä palveluna tarjoamme sekä hätäensiapua että EA-1 ja 2 kursseja

LUENNOT JA MATINEAT

Yleisöluentoja järjestettiin yhteistyössä eri järjestöjen ja Poleenin kanssa.

Luennot ja matineat

- opetustunteja 32 (0,2 %)
- opiskelijoita 641 (5,3 %)

• **Kuun vaikutus puutarhassa kansanperinteen mukaan.** Luennoitsijana Anne Pöyhönen.

• **Ansiotyö ja omaishoito.**
Luennoitsijana Taina Turtio.

• **Hullut vie maailmaa eteenpäin, viisaat koittaa pitää sitä pystyssä.**
Luennoitsijana Mato Valtonen.

• **Ruhtinas Mannerheim.**
Luennoitsijana tietokirjailija, toimittaja Janne Könönen.

• **Haaskan perässä.**
Luennoitsijana kirjailija Lasse Lehtinen

• **Ilotonta työtä vai työniloa –pieniä eväitä arkeen.** Luennoitsijana YM Satu Roos

• **Pieksämäki-Savonlinna poikittaisrata 100 vuotta 1914-2014, sodan ja rauhan rata.**
Luennoitsijana kenraaliluutnantti Hannu Heranen

• **Naisten tyylipäivä.**
Luennoitsijana Kaarina Suonperä

• **Ahneus ja itsensä hillintä.** Luennoitsijana päätoimittaja Tapani Ruokanen

• **Riippuvuudet.** Luennoitsijana Jyrki Koskela

• **Erään unelman toteutuminen.**
Luennoitsijana Helena Vuojakoski

Matineat toteutuivat kirjaston kanssa yhteistyössä

• **Kirjallisuusmatinea I.**
Tuula-Liisa Varis ja
Jari Järvelä
- yleisöä 50 hlöä

• **Kirjallisuusmatinea II.**
Simo Hämäläinen
- yleisöä 36 hlöä

• **Kirjailijahaastattelu:**
Pelle Miljoona
- yleisöä 40

HANKKEET

Opintoseteli

Opisto oli mukana jo kuudennen kerran opetushallituksen rahoittamassa opintoseteli-avustuksessa. Avustuksella tuetaan yli 63-vuotiaita, maahanmuuttajia ja työttömiä, tarjoamalla joko henkilökohtainen 20 euron alennus valitsemalleen kurssille tai vaihtoehtoisesti yksi maksuton osallistuminen opiston etukäteen määritetälle maksuttomalle opintosetelikurssille. Avustus oli kaikkiaan 7 000 €.

Setelin käyttäjiä on vuosittain yli 500 henkilöä.

Lake, Laatu– ja kehittämisavustus

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Opetushallituksen v. 2013 myöntämää rahoitusta sai käyttää vielä vuoden 2014 loppuun saakka. Sekä Mikkeli, Pieksämäki ja Mäntyhärju hyödynsi Mikkelin kaupungin hallinnoimaa avustusta näin. Avustuksen avulla vakiinnutettiin erityisten opiskelijoiden opettamista, kulttuuria kaikille viikon tapahtumat sekä uudet pedagogiset innovaatiot, kuten samanlaisopetus ja erilaisten ryhmien opettamisen pedagoginen tuki.

Lake 2014, OPH

Olemme mukana Mikkelin kansalaisopiston hallinnoimassa uudessa lake-hankkeessa, jonka rahoitusta käytetään v. 2015. Luomme yhdessä avoimen lähdekoodin kansalaisopistoa, jatkamme erityisten ryhmien opetuksen kokeilua ja keskinäistä hyvien käytänteiden alkamista, benchmarkingia.

Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla: Ely-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hanke päättyi maaliskuussa 2014. Sen aikana tuettiin paikallisia maahanmuuttajia tutustumaan paikkakunnan liikuntamahdollisuuksiin, paikkoihin ja seuroihin. Hankkeen aikana laadittiin kattava palveluopas liikuntapalveluista erikielisenä versioina ja verkkoversiona.

TOIMINTASUUNNITELMA 2015

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Opistossa on tarjolla eri-ikäisille suunnattua kurssitoimintaa, joka tukee kaupunkilaisten hyvinvointia sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkilaisten osallistuminen opiston toimintaan on vilkasta maan keskiarvoon verrattuna. Opisto on löytänyt Poleenin toimijoiden kanssa uusia, ajankohtaisia toiminnan ja palvelujen muotoja. Opetustunnin hinta pidetään edelleen Etelä-Savon maakunnan keskiarvon mukaisena.

Opiston taloushierarkia on muuttunut ja taiteen perusopetus on nyt osana opiston budjettia. Opiston rooli kotouttamislain toteuttajana sekä kuntouttavan työtoiminnan yhteistyökumppanina kaupungissa kasvaa. Eläköitymisen myötä vapautunut musiikinopettajan virka täytetään. Opiston opetusaineista musiikki on suurin yksittäinen aineryhmä ja se tarvitsee kokoaikaisen vastuopettajan. Taitotalon käyttöä tiivistetään yhteistyössä muiden tahojen kanssa, nyt sen kustannukset ovat seutuopiston budjetissa. Toimistopalveluista hankitaan työpanosta yksi henkilötyövuosi vähemmän.

Talouden tunnusluvut:

Tuotot	224
Kulut	1 305
Kate	- 1 081

Kurssilaisia	12 000
Opetustunteja	16 000

Valtionosuus

Valtionosuustunnit, josta 57 %	79,44
Valtionosuus €	645 568,00
Valtionosuustunnit	14 257

Opiston henkilöstö kehittää uudenlaisia oppimisen polkuja kaiken ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Opiston rooli kotouttamislain toteuttajana kaupungissa kasvaa.

HANKKEET

Opisto anoi yhdessä Mikkelin kansalaisopiston ja Mäntyharjun kanssa uutta Lake-rahoitusta jatkaakseen käynnistyneitä osahankkeita, kuten avoimen lähdekoodin kansalaisopistoa, pedagogista kehittämistä jne.

Uuden EU -ohjelmakauden haun käynnistytessä haemme Tietotekniikka kylille hankkeelle myös jatkoa.

Seuraamme rahoitusten avautumista myös muihin opiston toimintaa tukeviin hankkeisiin.

HENKILÖSTÖTAVOITTEET

Opiston tavoitteena on säilyttää osaava, innovatiivinen ja sitoutunut opettajakuntansa. Olemme onneksemme saaneet pitää osaavia tuntiopettajia työsuhteessa opistoon kausi kauden perään.

Tulevat vuodet ovat haasteellisia kuntatalouden kannalta.

Opetusministeriö on asettanut vapaalle sivistystyölle työryhmän selvittämään rahoituksen perusteita ja ministeriö on laatinut säästöohjelman kunnille koskien myös vapaata sivistystyötä.

Tämä luo paineita opiston henkilöstölle toimia yhä taloudellisemmin kuitenkin taaten toiminnan tasapuolisuuden ja laadun.

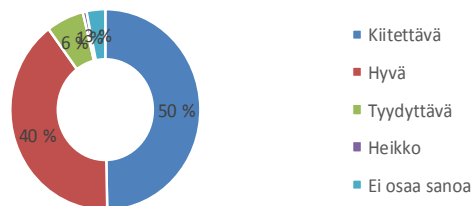
Opistossa on kohtuuttoman vähän vakituksessa työsuhteessa olevaa vakituista henkilöstöä jo nykyisellään, joten mahdolliset säästötoimet eivät voine kohdistua enää vakituksien henkilöstön määrään.

Opistojen hyvinvointivaikutusta on tutkittu laajassa yleiseurooppalaisessa aikuiskoulutustutkimuksessa ja olisi lyhytnäköistä säästää toiminnasta, joka ennalta ehkäisee sairauksia ja luo yleistä hyvinvointia.

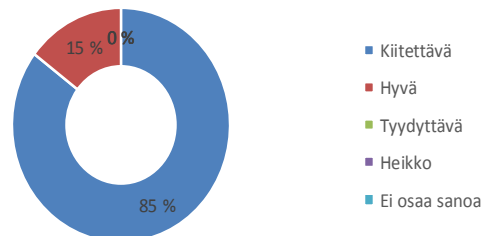
Kevään 2015 aikana saamme suuntaviivoja tulevaan.

KURSSIPALAUTTEET 2014

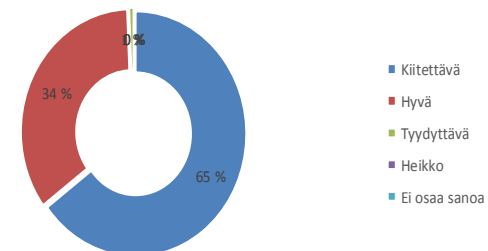
Kurssille ilmoittautumisen
sujuvuus/helppous: Kaikki kurssit

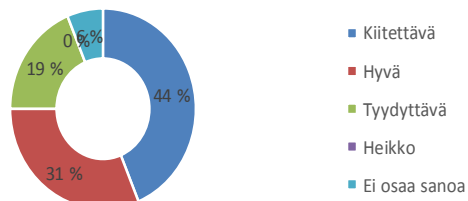
Opettajan tiedot ja taidot: Kaikki kurssit

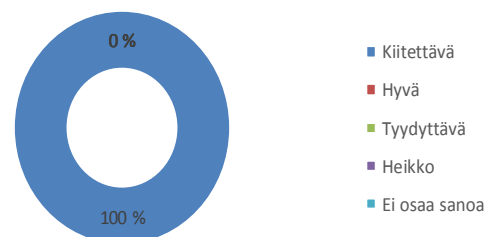
Yleisarvosana kurssista: Kaikki kurssit

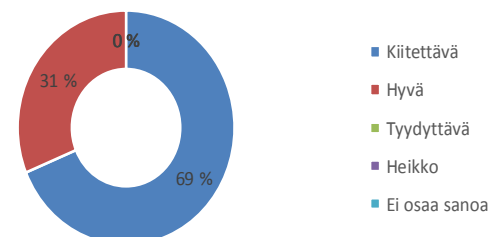
Kurssi edistää terveyttäni ja virkistää
mieltäni / Musiikki

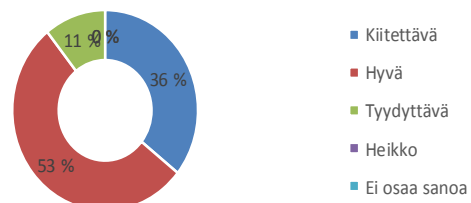
Opettajan tiedot ja taidot / Musiikki

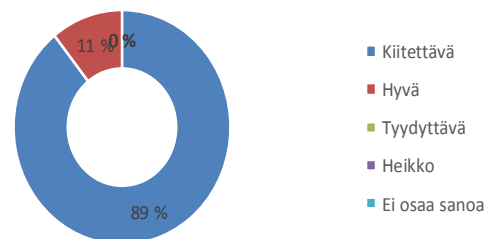
Yleisarvosana kurssista / Musiikki

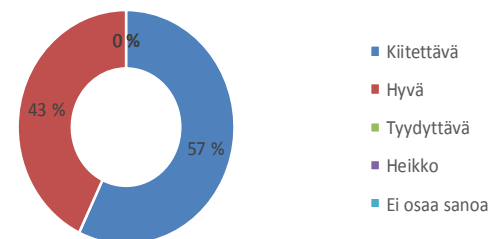
Kurssi edistää terveyttäni ja virkistää
mieltäni / Kielet

Opettajan tiedot ja taidot / Kielet

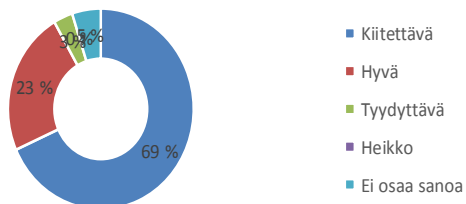

Yleisarvosana kurssista / Kielet

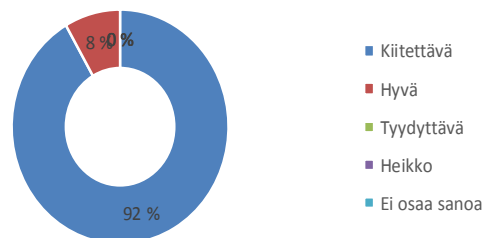

KURSSIPALAUTTEET 2014

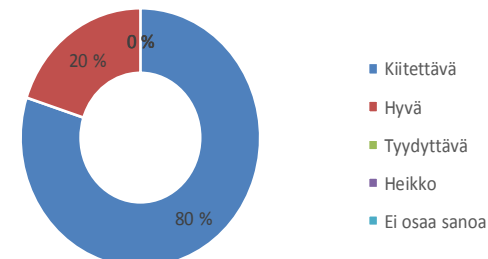
Kurssi edistää terveyttäni ja virkistää
mieltäni / Käden taidot

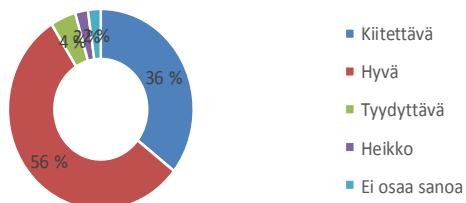
Opettajan tiedot ja taidot / Käden taidot

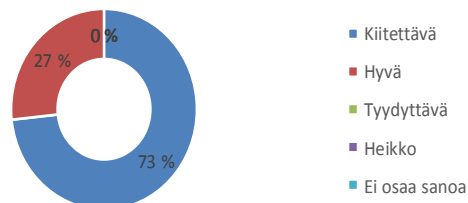
Yleisarvosana kurssista / Käden taidot

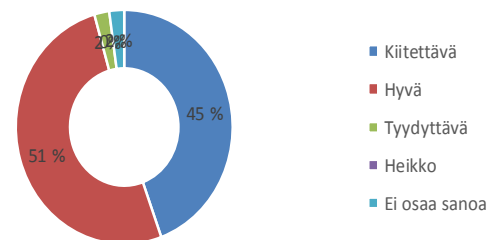
Kurssi edistää terveyttäni ja virkistää
mieltäni / Tietotekniikka

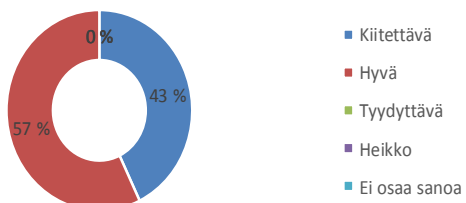
Opettajan tiedot ja taidot /
Tietotekniikka

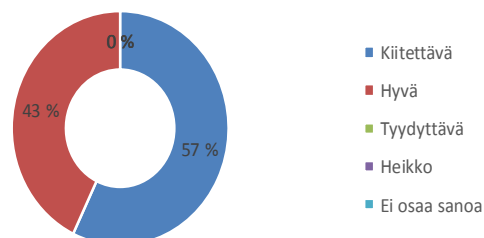
Yleisarvosana kurssista / Tietotekniikka

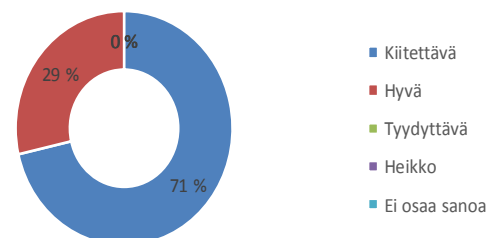
Kurssi edistää terveyttäni ja virkistää
mieltäni / Teatteri

Opettajan tiedot ja taidot / Teatteri

Yleisarvosana kurssista / Teatteri

OPISTON KURSSEILLA TEHTYJÄ TÖITÄ

